

Møteinnkalling

Kontrollutvalget Rakkestad

Møtested: Rakkestad kommune, møterom: Grupperom 1.

Tidspunkt: 29.05.2019 kl. **08.00**

Eventuelle forfall meldes til Anita Rovedal, telefon 908 55 384, e-post anirov@fredrikstad.kommune.no

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Rakkestad, 22.05.19

Vidar Storeheier
Kontrollutvalgsleder

Sakliste

- PS 19/7   Protokoll fra kontrollutvalgets møte 16.01.2019
- PS 19/8   Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet 2018
- PS 19/9   Orienteringssak - Budsjett 2019
- PS 19/10   Møteplan for kontrollutvalget i Rakkestad kommune - 2. halvår 2019
- PS 19/11   Informasjon fra revisjonen
- PS 19/12   Referatsaker: Skatteoppkreverens årsrapport med skatteregnskap 2018 og Skatteetatens kontrollrapport 2018
- PS 19/13   Eventuelt

Saksnr.: 2019/4490
Dokumentnr.: 1
Løpenr.: 51059/2019
Klassering: 510/128
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 29.05.2019	Utvalgssaksnr. 19/7
---	-------------------------------	-------------------------------

---

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 16.01.2019

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Protokoll fra kontrollutvalget 16.01.2019 godkjennes

Rakkestad, 07.03.2019

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Møteprotokoll fra kontrollutvalget 16.01.2019.

Vurdering

Møteprotokollen er sendt ut og godkjent pr e-post. Legges frem i møtet for formell godkjenning og signering.

Saksnr.: 2019/4490
Dokumentnr.: 4
Løpenr.: 51088/2019
Klassering: 510/128
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 29.05.2019	Utvalgssaksnr. 19/8
--	------------------------	------------------------

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet 2018

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget avgir uttalelse til årsregnskapet 2018 for Rakkestad kommune som vist i vedlegg 1 til saken
2. Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet 2018 sendes kommunestyret med kopi til formannskapet.

Rakkestad, 22.05.2019

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

1. Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap 2018 for Rakkestad kommune – utkast
2. Revisors beretning 2018, datert 15.04.2019
3. Revisjonsbrev «*Oppsummering av utført arbeid ved regnskapsavleggelsen 2018*», datert 16.05.2019

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Rakkestad kommunes årsregnskap 2018 – **publiseres av kommunen på nett**
- Rådmannens årsberetning 2018 – **publiseres av kommunen på nett**

Saksopplysninger

Kommuneloven kap 8, 9 og 10 gir det rettslige grunnlaget og rammene for den kommunale økonomiforvaltningen. I henhold til forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner skal årsregnskapet inneholde driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomiske oversikter og noter. I årsberetning fra kommunen skal det blant annet gis opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme kommunens stilling og resultat.

Jf. forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner kap. 4 skal kontrollutvalget påse at kommunes årsregnskap og kommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte. Forskriftens § 7 sier videre at når kontrollutvalget er forelagt

revisjonsberetningen fra revisor, skal kontrollutvalget avgi uttalelse til årsregnskapet før det vedtas i kommunestyret. Kopi av uttalelsen skal sendes formannskapet.

Gjeldende tidsfrister for regnskapsavleggelsen, årsrapport og revisjonsberetning:

- Kommunens årsregnskap skal være avlagt innen 15. februar året etter regnskapsåret
- Kommunens årsrapport utarbeides innen 31. mars
- Revisors beretning skal avgis innen 15. april
- Kommunestyret skal behandle årsregnskapet innen 1. juli

Vurdering

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å bygge uttalelsen på revisjonsbrevet fra Indre Østfold Kommunerevisjon IKS og revisors beretning, i tillegg til regnskapet og årsberetningen.

Årsregnskapet og årsrapport er avlagt innen gjeldende frister.

Revisjonsberetningen er en såkalt normalberetning, dvs at revisor ikke har funnet avvik av en slik størrelsesorden at det er nødvendig at de påpekes.

En kommune med god økonomistyring kjennetegnes gjerne med balanse i løpende drift, ikke for høy lånegjeld og at det er midler i disposisjonsfond.

Kommunens driftsregnskap er avlagt med positivt netto driftsresultat på kr 24,5mill og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 28,97 mill

Teknisk beregningsutvalg for kommunal økonomi (TBU) anbefaler at netto driftsresultat bør være minst 2 % av driftsinntektene over tid for å opprettholde økonomisk balanse. Kommunens netto driftsresultat utgjør 3,5% av driftsinntekter i 2018. Andre nøkkeltall og måltall fremgår i uttalelsen til kommunestyret.

I tråd med forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 8 er det påsett at det ikke foreligger åpne revisjonsmerknader.

Revisjonen vil være til stede i møtet for å besvare eventuelle spørsmål fra utvalget. Sekretariatet anbefaler utvalget å benytte denne muligheten, og viser for øvrig til revisjonsbrevet av 16.05.2019.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å avgi uttalelse til årsregnskapet 2018 for Rakkestad kommune som vist i vedlegg 1.

Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret med kopi til formannskapet.

Indre Østfold Kontrollutvalgssekretariat IKS

Kommunestyret i Rakkestad

Deres referanse

Vår referanse

2019/4490-7-72698/2019-ANIROV

Klassering

510/128

Dato

02.04.2019

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet for 2018

Som fastsatt i forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner avgir kontrollutvalget uttalelse om årsregnskapet til kommunestyret. Kopi av kontrollutvalgets uttalelse er sendt formannskapet.

Kontrollutvalget har i møte 29.05.19 behandlet årsregnskapet 2018 for Rakkestad kommune. Til kontrollutvalgets behandling **forelå årsregnskapet, rådmannens årsrapport** og revisjonsberetningen.

Kontrollutvalget avgir følgende uttalelse til kommunestyret:

- Avleggelsen av årsregnskap, årsrapport og revisjonsberetningen er avlagt rettidig og i samsvar med lov og forskrift.
- Kommunens driftsregnskap 2018 er avlagt med et positivt netto driftsresultat på kr. 24 491 369 og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr. 28 976 433,-. Investeringsregnskapet samlet sett viser sum finansieringsbehov på kr. 132 058 739,-. Investeringsregnskapet er finansiert og avsluttet i balanse.
- Kontrollutvalget merker seg følgende:
  - Kommunens netto driftsresultat utgjør + 3,5 % av driftsinntektene i 2018. TBU har anbefalt nivå på minimum + 2 % over tid for å opprettholde kommunens formue.
  - Kommunens resultat kan i hovedsak forklares med:
    - En sterk vekst i overføringene, spesielt skatter, skatteutjevneende tilskudd og ramme-overføringer. Målt mot budsjett, er merinntektene på ca. 5,5 millioner kroner i 2018.
    - Det er realisert utgiftsreducerende tiltak, 15- 20 årsverk, til sammen i 2016 og 2017.
    - Barnevern har i 2018 netto utgifter som er kr. 4 750 000 lavere enn i 2016.
    - NAV Rakkestad har netto utgifter siste år som er kr. 5 000 000 lavere enn i opprinnelig budsjett 2018.
    - Nesten samtlige staber, seksjoner og andre kostnadssteder avlegger regnskap innenfor budsjetttrammene i de tre siste årene.

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Besøks- og Postadresse: Industriveien 6. 1890 Rakkestad
E-postadresse: iokus@fredrikstad.kommune.no
Mobil: 908 55 384

Org.nr.: 987 424 354
Webadresse: www.iokus.no
Bankkonto: 1050 14 16733

- Rakkestad kommune har en stor renteeksponert gjeld. I 2018 er netto renteeksponering 59,5% av brutto driftsinntekter. En renteeksponering på ca. 60 prosent medfører at en prosents renteøkning spiser opp 0,6 prosent av brutto driftsinntekter.
- Kommunens disposisjonsfond er ved årsskifte 66,4 millioner kroner. Det er 9,57 prosent av brutto driftsinntekter i 2018. TBU anbefaler at fondet bør utgjøre minst 10 prosent av de samlede driftsinntekter til enhver tid.
- Revisor har avlagt revisjonsberetning datert 15.04.19, og har godkjent regnskapet uten merknader.
- Kontrollutvalget har etter forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 8 påsett at det ikke foreligger åpne revisjonsmerknader ved årsskiftet 2018/19.
- Kontrollutvalget vedlegger revisjonsbrev vedr. oppsummering av utført arbeid, datert 16.05.19.
- Kontrollutvalget har ingen ytterligere bemerkning til årsregnskapet 2018 for Rakkestad kommune og slutter seg til revisors beretning av 15.04.19.

Sted, dato

Navn

Leder av kontrollutvalget

Kopi:
Formannskapet
Rådmann

Til kommunestyret i Rakkestad kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Rådmann

UAVHENGIG REVISORS BERETNING 2018

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Rakkestad kommunes årsregnskap som viser kr 497 767 384 til fordeling drift og et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 28 976 433. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2018, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentligste en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Rakkestad kommune per 31. desember 2018, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Administrasjonssjefen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av tilleggsinformasjon i kommunens årsrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende. Vi henviser for øvrig til avsnittet «Konklusjon om årsberetningen» under uttalelse om lovmessige krav.

Administrasjonssjefens ansvar for årsregnskapet

Administrasjonssjefen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Administrasjonssjefen er også ansvarlig for slik intern

---

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS

Adresse: Industriveien. 6, 1890 Rakkestad Tlf.: 69 22 31 10

E-post: iokr@fredrikstad.kommune.no Webadresse: www.iokr.no

Bankkontonr.: 1050 13 47294 Organisasjonsnr.: 984 045 840 MVA

kontroll han finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver vises det til:
www.nkrf.no/revisjonsberetninger

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at de disposisjoner som ligger til grunn for årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Rakkestad, 15.04.2019

Pavel Malcarov
for Rita Elnes
Distriktsrevisor

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS

Adresse: Industriveien. 6, 1890 Rakkestad Tlf.: 69 22 31 10
E-post: iokr@fredrikstad.kommune.no Webadresse: www.iokr.no
Bankkontonr.: 1050 13 47294 Organisasjonsnr.: 984 045 840 MVA

Kontrollutvalget i Rakkestad kommune
Indre Østfold Kontrollutvalgssekretariat IKS
Industriveien 6
1890 RAKKESTAD

Deres referanse	Vår referanse	Klassering	Dato
	2019/3332-6-104520/2019-INMAKA	180/128	16.05.2019

Oppsummering av utført arbeid ved regnskapsavleggelsen 2018 - Rakkestad kommune

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS har revidert Rakkestad kommunes årsregnskap for 2018. Revisjonen er utført i samsvar med god kommunal revisjonsskikk, jf. kommuneloven § 78 nr 1, forskrift om revisjon og standarder utarbeidet av Den Norske Revisorforening. Revisjonen er planlagt, gjennomført og rapportert slik lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk krever.

Dette revisjonsbrevet vil være en konsentrert oppsummering av deler av revisjonsarbeidet som er utført for regnskapsåret 2018, med en beskrivelse av revisors beretning.

Opplysninger over viktige dokumenter ved regnskapsavslutningen i Rakkestad kommune:

Rakkestad kommunes regnskap er datert 15.02.2018. Det har ikke vært korrigeringer i kommunens årsregnskap siden det ble overlevert til revisjon. Regnskapet er avlagt av rådmann og fagleder regnskap. Rådmannens årsberetning er datert 01.04.2019. Dokumentet «Uttalelse fra ledelsen» er mottatt 15.04.19, uten merknader eller tilføyelser, og revisors beretning er avgitt 15.04.19.

Konklusjon av utført revisjonsarbeid i Rakkestad kommune:

Det vises til revisors beretning der det fremgår at årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Rakkestad kommune per 31.12.18, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne dato i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Kommunens økonomiske utvikling:

Driftsregnskapet

Driftsregnskapet for Rakkestad kommune viser et beløp på kr 468 790 951 til fordeling drift. Dette tallet var i 2017 kr 460 925 329. Kommunens frie disponible inntekter er økt med 2,27 % fra kr 511 080 977 til kr 522 692 902.

Det er et regnskapsmessig mindreforbruk i 2018 på kr 28 976 433. Regnskapsmessig mindreforbruk i 2017 var kr 27 463 293.

Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet i 2018 viser et årets finansieringsbehov på kr 132 058 739 og er avlagt i balanse. I 2017 var årets finansieringsbehovet kr 69 050 134 og

investeringsregnskapet var avsluttet ed et udekket beløp på kr 28 771 276. Udekket beløp fra 2017 er dekket inn i 2018.

Lån

Rakkestad kommune har pr. 31.12.18 en langsiktig gjeld på kr 708 951 078 (eksklusive pensjonsforpliktelser). Pr. 31.12.17 var den langsiktige gjelden på kr 643 278 353(eksklusive pensjonsforpliktelser).

Kommentarer til Rakkestad kommunes årsregnskap 2018:

Revisjonen har utført revisjonsarbeid i henhold til overordnet revisjonsstrategi for Rakkestad kommune. Revisor er pålagt å konkludere opp mot påstandene i ISA¹ 315/500. Det er ikke avdekket vesentlige feil eller mangler i den løpende revisjonen som har betydning for vår konklusjon.

Revisjonen har løpende dialog med rådmann, økonomisjef, regnskapssjef og medarbeidere knyttet til regnskap og lønn. Revisjonen har hatt kommunikasjon med flere virksomheter i kommunens organisasjon i forbindelse med ulike attestasjonsoppdrag, intern kontroll og intervjuer i forvaltningsrevisjonsprosjekter.

Revisjonen opplever å ha en god dialog med kommunens administrasjon.

Gjennom løpende revisjon og årsoppgjørsrevisjonen har vi sett på en del temaer vi ønsker å kommentere nærmere:

Kartlegging av rutiner

På lønnsområdet har det blitt sendt ut skjema for kartlegging av reglement og rutiner vedrørende elektroniske kommunikasjonstjenester. Dette har blitt besvart av kommunen. Det vil vurderes om det skal foretas test av disse rutinene i 2019. Kommunen virker å ha god oversikt og gode rutiner på området.

Ved kontroll av sosiale lån ble det oppdaget avvik i rutiner knyttet til innkreving av avdrag. Ved to tilfeller skulle kommunen ha sendt avtale om betaling av avdrag via avtaleGiro til bank, har dette ikke blitt gjort. Dette er tatt opp med kommunen. Følges opp videre i 2019.

Finansforvaltning

I Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning skal kommunestyret selv gi regler for kommunens finans- og gjeldsforvaltning og reglementet skal vedtas minst en gang i hver kommunestyreperiode. Gjeldene finansreglement for Rakkestad kommune er vedtatt i 2011, dvs. at det ikke er vedtatt nytt reglement i denne kommunestyreperioden.

Revisjonen kan ikke se at det i tertialrapportene som er lagt fram for kommunestyret er rapportert i henhold til kommunes vedtatte reglement for finansforvaltning. Revisjonen anbefaler at finansreglementet blir revidert ved ny kommunestyreperiode høsten 2019 og at det innføres rutiner for rapportering av finansforvaltning iht. finansreglement.

Avdrag på gjeld

Revisjonen har kontrollert kommunens utregning for vekting av avdrag hjemlet i kommunelovens § 50 (7)a. Gjenstående løpetid for kommunens samlede gjeldsbyrde, med unntak av lån for videre utlån og pensjonsforpliktelser, kan ikke overstige den veide levetiden for kommunens anleggsmidler. Kommunen kan velge mellom forenklet modell og vektet

---

¹ International Standards on Auditing

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS

Adresse: Industriveien 6, 1890 Rakkestad Tlf.: 69 22 31 10

E-post: iokr@fredrikstad.kommune.no

Webadresse: www.iokr.no

Bankkontonr.: 1050 13 47294

Organisasjonsnr.: 984 045 840 MVA

modell ved beregning av minimumsavdrag. Rakkestad benytter vektet modell. Utgiftsført ordinære avdrag er på kr 19 199 760, som er mer enn beregnet vektet minimumsgrense.

Det er anbefalt fra NKRF at forskjellen mellom forenklet modell og vektet modell opplyses i note når man benytter vektet modellen. Forskjellen mellom beregning etter regnearkmodellen og forenklet modell er omtalt i note nr. 13 i kommunens årsregnskap for 2018. Denne modellen tilsier et minsteavdrag på kr 23 778 774 for Rakkestad kommune.

Revisjonen påpeker følgende:

Beregning av minimumsavdraget etter vektingsmodellen etter forrige kommunelov avvikles. Ifølge forenklet modellen skal avdrag beregnes ut fra størrelsen på avskrivninger på varige driftsmidler. På denne måten vil størrelsen på avdraget bedre samsvare med avskrivningene på driftsmidlene som lånene har finansiert. Minimumsavdraget beregnes med utgangspunkt i forholdet mellom lånegjeld pr 01.01. og bokført verdi på varige driftsmidler pr 01.01. Med årets avskrivninger må forstås avskrivningene for det året det beregnes minimumsavdrag for. Konsekvensen av denne metoden er at kravet til minimumsavdrag blir høyere enn tidligere, men at dette vil skape sunnere kommuneøkonomi.

Formidlingslån og mottatte avdrag på disse utlånene holdes utenfor beregningen av minimumsavdragene. Kravet til minimumsavdrag innebærer en betalingsplikt: det er ikke tilstrekkelig å avsette midler i regnskapet tilsvarende minimumsavdraget.

Revisjonen anbefaler å bruke forenklet modellen for beregning av minimumsavdrag i 2019.

Avsetning til og bruk av frie driftsfond

Revisjonen har gjennom sine handlinger vektlagt kontroll av budsjettert bruk av og avsetning til frie fond mot tilsvarende regnskapsposter. Budsjettet er styrende for disse postene og bruk og avsetning i driftsregnskapet er en årsbestemt bevilgning. Kontrollen er hjemlet i kommunelovens § 47, om budsjettets bindende virkning, jfr. Forskrift om årsbudsjett § 6 (2).

Driftsregnskapet viser at tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk er avsatt til disposisjonsfond med kr 27 463 293, mens bruk av disposisjonsfond er på kr 5 215 000. Tallene er i overensstemmelse med budsjettet.

Investeringer i 2018

Det er foretatt kontroll av skille mellom drift og investeringer iht. KRS 4. Dette har blitt løpende vurdert gjennom året. Vi har videre sett på periodisering av både inntekter og utgifter i investeringsregnskapet, samt finansieringen. De største investeringsprosjektene i 2018 har vært Os skole og omsorgsboliger BOAK.

Av de totale investeringsutgiftene på kr 75 555 902 gjelder kr 109 610 utgifter som ikke kan aktiveres i balansen og er knyttet til utgifter ved salg av eiendommer.

Selvkost kommunale betalingstjenester

Rakkestad kommune har vedtatt selvkost på områdene vann, avløp og feiing. For tjenestene renovasjon og slam er det et krav til selvkost hjemlet i lov. Alle betalingstjenestene er redegjort i note 16 til regnskapet. Overdekning på selvkostfondene fremgår av balansekontoene, til sammen kr 9 076 102 (renovasjon, vann, avløp, slamtømming). Etter anbefaling fra revisjonen, vil underdekning på selvkostfondene fremgå av memoriakonto der det er aktuelt. Rakkestad kommune har pr. 31.12.18 underdekning på området feiing med kr 130 769. «Negativt» fond feiing er ført mot memoriakonto.

Rakkestad kommune bruker et regnearkverktøy til hjelp i arbeidet med selvkostberegningen. Revisjonen har foretatt en gjennomgang av verktøyet som er basert på de kalkyler

---

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS

Adresse: Industriveien. 6, 1890 Rakkestad Tlf.: 69 22 31 10

E-post: iokr@fredrikstad.kommune.no

Webadresse: www.iokr.no

Bankkontonr.: 1050 13 47294

Organisasjonsnr.: 984 045 840 MVA

kommunen har lagt inn med beregnede indirekte kostnader og regnskapets direkte kostnader.

Et selvkostfond skal i utgangspunktet ikke inneholde oppsamlede midler for mer enn fem år tilbake. Alle selvkostområdene, med unntak av slam gikk med underskudd i 2018 og det ble brukt av fond for å dekke dette. Fondene for disse områdene kommer hovedsakelig fra overskudd som er opparbeidet i løpet av de siste fem årene. Slam gikk med overskudd og dette er avsatt til fond.

Merverdiavgiftskompensasjon

Revisjonen har for 2018 kontrollert og attestert på 6 terminer for kompensasjon for merverdiavgift, til sammen kr 25 542 656. Av dette utgjør kr 12 980 836 merverdiavgiftskompensasjon fra investeringsregnskapet. De feil og mangler som løpende har blitt avdekket har blitt korrigert etter hvert som revisjonen har påpekt disse.

Andre revisjonsrapporter

Revisjonen har avgitt revisjonsrapporter iht. ISRS 4400 «Avtalte kontrollhandlinger» gjennom året knyttet til bruk av midler fra eksterne givere, blant annet tilskudd til:

- Ressurskrevende brukere
- Antall personer med psykisk utviklingshemming
- Den kulturelle skolesekken
- Voksne med langvarige og sammensatte behov for tjenester og barn og unge med sammensatte hjelpebehov.
- Styrking og utvikling av helsestasjons- og skolehelsetjenesten

Det er også avgitt flere revisjonsrapporter vedrørende tilskudd til anlegg fra spillemidler.

Noter

Vedlagt til årets regnskap er det utarbeidet 8 noter som er hjemlet i lov og forskrift. I tillegg har kommunen utarbeidet noter iht. KRS – standard nr. 6 om "Noter og årsberetning" som er aktuelle for Rakkestad kommune. Totalt inneholder årsregnskapet 19 noter for 2018.

Notene er i overensstemmelse med kravene i lov, forskrift og anbefaling til god kommunal regnskapsskikk. Revisjonen har derfor ingen ytterligere kommentar til Rakkestad kommunes noter til årsregnskapet for 2018.

Årsberetning

Krav til utarbeidelse av årsberetning er hjemlet i kommuneloven § 48. Ellers finner vi krav i "Forskrift om årsregnskap og årsberetning" og i KRS sin standard nr 6 om "Noter og årsberetning". Rådmannens årsberetning ble avlagt 01.04.2019. Revisjonen har gjennomgått denne og funnet at den er konsistent med årsregnskapet. Revisjonen har videre holdt beretningen opp mot kravene i henhold til lov og forskrift og ser at denne tilfredsstillende lovens krav.

Budsjettoppfølging

I forbindelse med gjennomgangen av budsjett 2018, har revisjonen sett på de forskriftsmessige og formelle krav til budsjettet. Vi har kontrollert at kommunens administrasjon har lagt fram de obligatoriske budsjett rapporteringene for kommunestyret i regnskapsåret 2018. Økonomiske rapporter pr. 30.04, 31.08 og 31.10 er behandlet i kommunestyret og tatt til orientering i henholdsvis sak 17/18, 18/18, 36/18, 37/18 og 47/18. I forbindelse med rapportene følger budsjettjusteringer.

Indre Østfold Kommunerevisjon IKS

Adresse: Industriveien. 6, 1890 Rakkestad Tlf.: 69 22 31 10

E-post: iokr@fredrikstad.kommune.no

Webadresse: www.iokr.no

Bankkontonr.: 1050 13 47294

Organisasjonsnr.: 984 045 840 MVA

Forvaltningsrevisjon

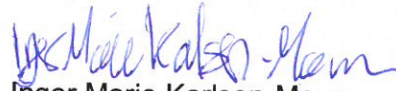
Forvaltningsrevisjon skal i henhold til kommuneloven kapittel 12 § 78 og forskrift om revisjon av 1. juli 2004, kapittel 3 § 6, utføre forvaltningsrevisjon. Etter forskriftens § 7 innebærer forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

I 2018 ble forvaltningsrevisjonsprosjektet «Offentlige anskaffelser» gjennomført. Det ble også gjennomført overordnet analyse og vedtatt plan for forvaltningsrevisjon 2019-2020.

Med hilsen

Pavel Makarov
Konst. fagansvarlig regnskapsrevisjon

Inger Marie Karlsen-Moum
Revisor

Kopi til eksterne mottakere:
Rådmannen i Rakkestad

Saksnr.: 2019/176
Dokumentnr.: 2
Løpenr.: 3991/2019
Klassering: 510/128
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Rakkestad	16.01.2019	19/2
Kontrollutvalget Rakkestad	29.05.2019	19/9

Orienteringssak - Budsjett 2019

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Rådmannens redegjørelse om årsbudsjett 2019 tas til orientering

Rakkestad, 08.01.2019

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Kontrollutvalget Rakkestads behandling 16.01.2019:

Rådmann hadde litt knapp tid pga at kontrollutvalgets møte sammenfalt med formannskapetets møte.

Rådmann foreslo derfor å legge orienteringen om budsjett til samme møte som årsregnskapet skal behandles.

Kontrollutvalget Rakkestads vedtak/innstilling 16.01.2019:

Utsatt til 29. mai 2019 kl. 08:00

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Rakkestad kommunes forslag til budsjett 2019 (pr d.d. lå ikke vedtatt budsjett 2019 på kommunens nettside) -

<http://www.rakkestad.kommune.no/offentlig-mote-kommunestyret-06-12-2018.288237.92675off12a6.eom.html>

Saksopplysninger

I tråd med tidligere praksis inviteres rådmannen til kontrollutvalgets møte for å orientere om årets budsjett. Utvalget skal ikke behandle selve budsjettet, men budsjettet kan likevel gi nyttig informasjon som kontrollutvalget kan ta med seg videre i sitt arbeid.

I invitasjonen til rådmannen står det blant annet:

«Aktuelle temaer for orienteringen kan være:

- budsjettets hovedtrekk
- særskilte utfordringer
- områder kontrollutvalget bør ha ekstra fokus på det kommende året, eksempelvis om det er gjort økonomiske prioriteringer som kan påvirke tjenestetilbudet

Utvalget trenger ikke en opprømsing av budsjettdokumentet, men ønsker å ha mulighet til å stille spørsmål.»

Vurdering

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta rådmannens redegjørelse om årsbudsjett 2019 til orientering.

Saksnr.: 2019/4490
Dokumentnr.: 5
Løpenr.: 52205/2019
Klassering: 510/128
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 29.05.2019	Utvalgssaksnr. 19/10
---	-------------------------------	--------------------------------

---

Møteplan for kontrollutvalget i Rakkestad kommune - 2. halvår 2019

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Med forbehold om endringer fastsetter kontrollutvalget følgende møtedager for sin virksomhet 2. halvår 2019:

1. møte: onsdag 18. sept. kl. 08:30
2. møte: onsdag 20. nov. kl. 08:30

Rakkestad, 08.03.2019

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

Ingen

Saksopplysninger

I henhold til kommuneloven § 32 er det utvalget selv, kommunestyret eller utvalgets leder som fastsetter når det skal avholdes utvalgsmøter.

Av praktiske grunner innstiller sekretariatet på at utvalget fastsetter møteplan for hvert halvår.

Vurdering

Det er i innstillingen foreslått to møter for andre halvår 2019. Årshjulet for kontrollutvalget, som går fram av kontrollutvalgets strategidokument, legger føringer for hvor mange møter kontrollutvalget bør holde, samt innholdet i disse.

Sekretariatet foreslår konkrete dager slik at sekretariatets praktiske muligheter til saksbehandling, møteplaner for øvrige kontrollutvalg samt forholdet til frister, ferieavvikling m.m. er hensyntatt.

Kontrollutvalget står fritt til å endre tidspunkt, sette opp nye møter eller å avlyse allerede berammede møter.

Saksnr.: 2019/4490
Dokumentnr.: 2
Løpenr.: 51075/2019
Klassering: 510/128
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 29.05.2019	Utvalgssaksnr. 19/11
---	-------------------------------	--------------------------------

Informasjon fra revisjonen

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Brev til kontrollutvalget om vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet, tas til orientering

Kontrollutvalget tar informasjonen fra revisjonen til orientering.

Rakkestad, 02.04.2019

Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

- Oppnevning som oppdragsansvarlig revisor
- Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet, brev av 29.03.2019.

Saksopplysninger

Indre Østfold kommunerevisjon IKS har oppnevnt en medarbeider i tillegg til distriktsrevisor som oppdragsansvarlig revisor for samtlige av revisjonens eierkommuner.

Kontrollutvalget skal hvert år motta en skriftlig egenvurdering av revisors uavhengighet, jfr. revisjonsforskriften § 15. Oppdragsansvarlig revisor skal vurdere egen uavhengighet opp mot krav i kommuneloven § 79 og forskrift om revisjon § 12 om krav tilandel. Uavhengighetsvurdering følger vedlagt.

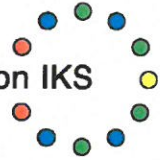
Revisjonen orienterer kontrollutvalget om revisjonens arbeid og status for

- forvaltningsrevisjon
- selskapskontroll
- løpende regnskapsrevisjon.

Vurdering

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta saken til orientering.

Rakkestad 29.03.2019

Oppnevning av Pavel Makarov som oppdragsansvarlig revisor

Pavel Makarov, 28.05.68, oppnevnes med dette til oppdragsansvarlig revisor for Indre Østfold kommunerevisjon IKS, i tillegg til daglig leder Rita Elnes.

Kjell Eivind Solberg
Styreleder
Indre Østfold kommunerevisjon IKS

Kopi:

Daglig leder Rita Elnes

Kontrollutvalgssekretariatet i Indre Østfold

Til kontrollutvalget Rakkestad kommune

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Rakkestad kommune

Innledning

I henhold til forskrift om revisjon (revisjonsforskriften) § 12 skal oppdragsansvarlig revisor for kommuner ha ført en hederligandel. Oppfølging av dette kravet tilligger kontrollutvalget, jamfør merknader til nevnte bestemmelse.

I følge revisjonsforskriften § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Lovgivningsmessige krav til revisors uavhengighet

Følgende fremgår av kommuneloven § 79:

Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune kan ikke ivareta revisjons- og kontrolloppdrag for kommunen eller fylkeskommunen dersom revisor eller dennes nærstående har en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Som nærstående regnes

- a) ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapsliknende forhold
- b) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken, og deres ektefeller eller personer som de bor sammen med i ekteskapsliknende forhold og
- c) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken til en person som nevnt under bokstav a.

Det samme gjelder dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene. Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

Krav til uavhengighet er nærmere spesifisert i revisjonsforskriften § 13.

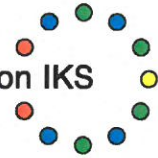
Revisor kan etter denne forskrift ikke inneha andre stillinger hos kommunen eller fylkeskommunen eller i virksomhet som den kommunen eller fylkeskommunen deltar i ved siden av revisoroppdraget.

Revisor kan ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i.

Revisor kan ikke delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

I tillegg er det følgende begrensninger ved gjennomføring av oppgaver, jf. revisjonsforskriften § 14:

revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet

revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges (dvs kommunens) egne ledelses- og kontrolloppgaver
 revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstoloven.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Pkt 1: Ansettelsesforhold	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i Indre Østfold kommunerevisjon IKS.
Pkt 2: Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som Rakkestad kommune deltar i.
Pkt 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit.
Pkt 4: Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til Rakkestad kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.
Pkt 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p>Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Rakkestad kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p>
Pkt 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Rakkestad kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.

Pkt 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for Rakkestad kommune.
Pkt 8: Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.

Rakkestad, 29. mars 2019

Pavel Makarov

Pavel Makarov

Oppdragsansvarlig revisor, Indre Østfold kommunerevisjon IKS

Saksnr.: 2019/4490
Dokumentnr.: 6
Løpenr.: 60393/2019
Klassering: 510/128
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

r

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Rakkestad	29.05.2019	19/12

Referatsaker: Skatteoppkreverens årsrapport med skatteregnskap 2018 og Skatteetatens kontrollrapport 2018

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Vedlagte referatsaker *Skatteoppkreverens årsrapport 2018 og Skatteetatens kontrollrapport 2018* tas til orientering.

Rakkestad, 19.03.2019
Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS

Vedlegg

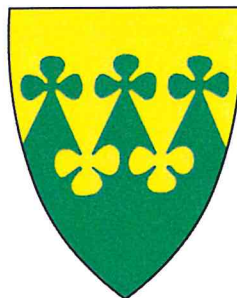
- Årsrapport 2018 Skatteoppkreveren i Rakkestad kommune
- Kontrollrapport 2018 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen for Rakkestad kommune

Organisering Skatteoppkrever
Arbeidsgiverkontroll Innfordring Margin Skatteinngang Skatteregnskap

Årsrapport

Årsrapport for 2018

**Skatteoppkreveren i
Rakkestad kommune**

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet	3
1.1 Skatteoppkreverkontoret – organisering, ressurser og kompetanse	3
1.2 Internkontroll	4
1.3 Skatteutvalg	4
1.4 Skattekontorets kontroll av skatteoppkreverfunksjonen	4
2. Skatteregnskapet	4
2.1 Avleggelse av skatteregnskapet	4
2.2 Vurdering av skatteinngangen	4
2.3 Margin	5
3. Innfordring av krav	5
3.1 Restanseutviklingen	6
3.2 Innfordringens effektivitet	7
3.3 Særnamskompetanse	8
4. Arbeidsgiverkontroll	8
4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen	8
4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller	8
4.3 Resultater fra kontrollene	9
4.4 Vurdering av kontrollaktiviteten	9
4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører	9
4.6 Gjennomførte informasjons- og veiledningstiltak	9

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet

Skatteoppkreverne skal i henhold til Skatteoppkreverinstruksen § 2-9 nr. 1 utarbeide en årsrapport i samsvar med retningslinjer gitt av Skattedirektoratet. I henhold til § 3-3 nr. 2 skal skatteoppkreveren også utarbeide et årsregnskap som vedlegges årsrapporten.

Årsrapporten skal omhandle hvordan oppgavene skatteregnskap, innkreving og arbeidsgiverkontroll er ivaretatt ved skatteoppkreverkontoret.

1.1 Skatteoppkreverkontoret – organisering, ressurser og kompetanse

Organisering

Skatteoppkreverkontoret er organisert under økonomiavdelingen, og består av skatteoppkrever og regnskapskontrollør. Skatteoppkrever er faglig leder med økonomisjefen som nærmeste overordnede pr. 31.12.18.

Skattekontoret er kontorets faglige overordnede. Skatteoppkreveren rapporterer til skattekontoret pr. 31. mai og pr. 30. september i tillegg til hoved rapporteringen pr. 31. desember. Periodisk oppgjør foretas hver måned.

Ressurser

For 2018 er det 1,9 årsverk ved skatteoppkreverkontoret som benyttes til skatteoppkreverfunksjonen.

Tabellen viser ressursbruk ved skatteoppkreverkontoret, fordeling av årsverk per område

	Årsverk	%-andel fordelt
Skatteregnskap	0,3	16 %
Innfordring	0,7	37 %
Arbeidsgiverkontroll	0,7	37 %
Administrative oppgaver	0,2	10 %
SUM	1,9	100 %

Vurdering av ressursituasjon og kompetanse

Skatteoppkreverkontoret har tre stillingshjemler. Bemanningen var 1,9 årsverk pr. 31.12.18.

Vi har god kompetanse på alle fagområdene.

Skatteoppkreverkontoret er sårbart med kun to ansatte, spesielt ved sykdom og ferieavvikling. I forhold til innbyggertallet i kommunen, har kontoret få årsverk sammenliknet med andre skatteoppkreverkontor.

Det har vært fravær på kontoret de siste månedene i 2018 pga. sykdom, dette har gjort utslag i resultatet på arbeidsgiverkontrollen.

Skattekontoret tilbyr ulike kompetansetiltak for skatteoppkreverne. I tillegg tilbyr de lokale fagmøter med skatteoppkreverne.

1.2 Internkontroll

Gjeldende fullmakter er gjennomgått, samt tilgang til aktører og rollesett. Dette blir rapportert til skattekontoret to ganger årlig. Vi er et lite kontor som samarbeider om mange arbeidsoppgaver. Det er ikke oppdaget svikt i rutiner på kontoret.

1.3 Skatteutvalg

Kontoret hadde ingen saker til skatteutvalget i 2018.

1.4 Skattekontorets kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skattekontoret har gjennomført stedlig kontroll av skatteoppkreverfunksjonen, jf. rapport datert 11.7..2018.

Skatteoppkreverkontoret er ikke gitt pålegg som følge av kontroll.

2. Skatteregnskapet

Skatteoppkreverens arbeid med skatteregnskapet innbefatter regnskapsføring, regnskapsavleggelse, behandling av inn- og utbetalinger, krav, periodisk oppgjør og fordeling til skattekreditorene.

2.1 Avleggelse av skatteregnskapet

Skatteoppkreveren bekrefter at skatteregnskapet for 2018 er ført, avstemt og avlagt i samsvar med gjeldende forskrifter og retningslinjer, jf. Instruks for skatteoppkrevere av 8.april 2014 § 3-3 nr. 2.

2.2 Vurdering av skatteinntangen

Det vedlagte årsregnskapet viser skatteinntangen for regnskapsåret 2018.

Total skatte- og avgiftsinngang i forhold til foregående regnskapsår

Den totale skatteinntangen i 2018 var kr 891 308 354.

Den totale skatteinntangen i 2017 var kr 810 086 629.

Dette gir en økning i total skatteinntang på kr 81 221 725 og 10,05 %

Kommunens andel av skatteinntangen i regnskapsåret

Kommunens andel av skatteinntangen i 2018 var kr 210 300 331.

Kommunens andel av skatteinntangen i 2017 var kr 194 656 213.

Dette gir en økning på kr 15 644 118 og 8,03 %

Forskuddstrekk fra arbeidsgivere utgjør hovedtyngden av skatteinntektene, deretter forskuddsskatt for personer.

Det er en økning på innbetalt forskuddsskatt for personer fra 2017 til 2018 på 8,8 millioner.

Høyere inntekter og formue hos personlige skattepliktige i Rakkestad gir høyere skatteinntekter. Noen høye innbetalinger av forskuddsskatt for 2018 ga høye skatteinntekter til kommunen i desember.

Fordelingstall til kommunen var i 2018 31,13.

2.3 Margin

Ved hvert periodiske oppgjør i inntektsåret og de seks første månedene i året etter inntektsåret skal skatteoppkrever holde tilbake en bestemt prosent av innbetalt forskuddstrekk og forskuddsskatt som margin. Marginen skal brukes til oppgjør med skattytere som får til gode skatt ved avregning.

Tabellen under viser marginavsetning for inntektsårene 2017 og 2018.

	per 31.10.2018 (inntektsåret 2017)	per 31.12.2018 (inntektsåret 2018)
Innestående margin	1 245 566	0
For mye avsatt margin	1 245 566	
For lite avsatt margin		
Prosentstans	10	

Kommentarer til marginavsetningen

Det er avsatt for mye margin for inntektsåret 2017. Det som er igjen av avsetning for ett år gjøres opp (tilbakeføres) til skattekreditorene i november fastsettelsesåret.

Marginavsetning for 2018 er 10 %.

Innestående margin for inntektsåret 2018 pr. 31.12.18 er kr 60 741 919

3. Innfordring av krav

I henhold til skatteoppkreverinstruksens § 4-3 skal innfordring iverksettes uten unødig opphold etter forfall, og gjennomføres etter en helhetlig vurdering. Ved vurdering av innfordringstiltak skal skatteoppkreveren legge avgjørende vekt på tiltak som enkeltvis eller samlet bidrar til at oppgjør kan skje hurtig og effektivt, samtidig som det overfor skyldner blir utvist den hensynsfullhet og varsomhet som forholdene tillater.

3.1 Restanseutviklingen

Totalt restanser og berostilte krav

Tabellen viser totale restanser og berostilte krav for 2018 og 2017, samt endring fra i fjor for restanse og berostilte krav.

Skatteart	Restanse 31.12.2018	Herav berostilt restanse 31.12.2018	Restanse 31.12.2017	Herav berostilt restanse 31.12.2017	Endring i restanse	
					Reduksjon (-) Økning (+)	Endring i berostilt restanse Reduksjon (-) Økning (+)
Sum restanse pr. skatteart	16408929		15046109		1362820	
Arbeidsgiveravgift	891568		695764		195804	
Artistskatt						
Finansskatt						
Forsinkelsesrenter	266080		281289		-15209	
Forskuddsskatt	17611				17611	
Forskuddsskatt person	3273193		2591631		681562	
Forskuddstrekk	812988		610204		202784	
Gebyr						
Innfordringsinntekter	434841		390877		43964	
Inntekt av summarisk fellesoppgjør						
Kildeskatt						
Restskatt	64688		92971		-28283	
Restskatt person	9905218		9848804		56414	
Tvangsmulkt	742742		534569		208173	
Sum restanse diverse krav						
Diverse krav						
Sum restanse pr. skatteart inkl. diverse krav	16408929		15046109		1362820	

Kommentarer til restansesituasjonen og utviklingen i restanser

Skatterestansen har økt med kr 1 362 820 fra 2017 til 2018. Størst økning er det på forskuddsskatt person. En skattepliktig har en utskrevet forskuddsskatt på 550 000 for 2018. Denne er feil da han nå er lønsmottaker og ikke næringsdrivende. Denne vil bli endret når konkursbehandlingen er ferdig.

Det er også en økning på tvangsmulkt. Mange næringsdrivende leverer ikke skattemelding, og blir ilagt et gebyr på kr 31 075. Noen av kravene er påklaget og ikke reelle.

Økning forskuddstrekk skyldes et firma som skylder tre terminer. Konkursbegjæring er oversendt tingretten.

Restanser eldre år

Tabellen viser totale restanser eldre år og restansene på restskatt person for de samme årene.

Inntektsår	Sum restanse (debet)	Herav skatteart "Restskatt – person"
2016	1 472 630	985 805
2015	1 053 793	891 353
2014	1 116 645	743 963
2013 – 19XX	6 431 565	-----

Kommentarer til restanser og restanseoppfølgingen for eldre år

Restansene på restskatt person eldre år består for det meste av store skjønnsfastsettelse på grunn av manglende innleverte skattemeldinger. Dette er skattytere som ikke eier formuesgoder som kan sikre kravene. Mange er uten fast inntekt eller ytelser fra Nav. Det er ikke rom for utleggstrekk i lønn eller andre ytelser.

Mange næringsdrivende har forskjellige oppdragsgivere, slik at det kan være vanskelig å sende utleggstrekk. Kravene er pantet med intet til utlegg, og det kan være begjært og åpnet konkurs fra en til flere ganger.

De skattepliktige som har de største restansene er vanskelig å få tak i, og de fleste har ingen interesse av å søke skattehjelpen for å få endret fastsettelsene eller å gjøre opp for seg.

Kontoret følger jevnlig opp restanselistene.

Skatteoppkrever har gjennomgått rapporten *Restanseliste – forelda krav* dato t.o.m. 31.12.2018.

Antall krav som var foreldet pr. 31.12.2018 var fire krav

Samlet beløp på krav som var foreldet pr. 31.12.2018 var kr 48 594.

Dette er krav som ikke har latt seg gjøre å innkreve.

3.2 Innfordringens effektivitet

Skattearter	Resultat Rakkestad	Resultatkrav for Rakkestad	Resultatkrav for region Skatt øst
Forskuddstrekk 2017 Totalt innbetalt	99,89 %	100 %	99,9 %
Forskuddsskatt person 2017 totalt innbetalt	99,59 %	99,5 %	98,8 %
Restskatt upersonlig 2016 totalt innbetalt	99,7 %	99,5 %	99 %
Arbeidsgiveravgift 2017 totalt innbetalt	99,8 %	99,9 %	99,8 %
Restskatt personlig 2016 total innbetalt	97,13 %	97 %	93,5 %
Forskuddsskatt upersonlige 2017	99,89 %	100 %	99,9 %

Vurdering av resultatet pr. 31.12.2018

Resultatmålene fra skatteetaten er oppnådd. Noen skattytere som har store restskatter som er vanskelig å kreve inn. Alle ubetalte krav er sikret ved utleggsforretning og utleggstrekk.

Innbetalt restskatt 2017 er 94,5 %.

Vurdering av sammenheng mellom aktivitet og resultat

God arbeidsinnsats gir gode resultater, og nærhet til skattyterne gir god oversikt slik at vi kan være tidlig på banen for å sikre kravene med utlegg.

Kontoret har sendt 137 varsler om utleggsforretning til 102 skyldnere, hvorav 119 utleggsforretninger er avholdt.

Dette utgjør kr 263 040 i gebyrinntekter til kommunen.

Det er sendt to bistandsanmodninger til utlandet på to skattepliktige.

Alle utleggsforretninger blir vurdert ca. to uker etter at de er avholdt. Vi vurderer da videre innfordringstiltak som tvangsdekning, utleggstrekk og konkurs.

Kontoret har sendt en konkursbegjæring i 2018, konkurs ble åpnet.

Kontoret samarbeider med skattekontoret når det gjelder tyngre innkrevings saker, hvor det er hensiktsmessig å utveksle informasjon eller behov for å samkjøre innfordringen.

3.3 Særnamskompetanse

Skatteoppkreverkontoret har særnamskompetanse, og det er viktig og nødvendig for en effektiv innfordring. Det gir også kommunen gebyrinntekter.

4. Arbeidsgiverkontroll

4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen

Skatteoppkreverkontoret har en regnskapskontrollør i 100 % stilling. Kontoret deltar ikke i en interkommunal samarbeidsordning. Kontoret bruker saksbehandlerværktøyet KOSS.

4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller

Rakkestad kommune har 361 opplysningspliktige i kommunen.

Antall planlagte kontroller for 2018 var 17. Dette utgjør 4,7% av totalt antall opplysningspliktige i kommunen.

Antall gjennomførte kontroller i 2018 var tre. Dette utgjør 0,8 % av totalt antall opplysningspliktige i kommunen.

Antall gjennomførte kontroller i 2017 var fem.

4.3 Resultater fra kontrollene

Det er avholdt 3 avdekkingskontroller, hvorav to er endt i anmeldelse for brudd på forskuddstrekkpliktene og sikring av skattetreksmidler. En er nektet godskriving av forskuddstrekk.

4.4 Vurdering av kontrollaktiviteten

Kontoret har ikke oppnådd resultatkravene for arbeidsgiverkontrollen.

Skatteoppkreverkontoret har med kun to ansatte et lite fagmiljø rundt kontrollarbeidet. I perioder med for eksempel ferieavvikling, er det nødvendig at regnskapskontrolløren har andre arbeidsoppgaver for å få den daglige driften til å gå rundt. Arbeidsgiverkontrollen i Rakkestad har høy prioritet.

På grunn av sykdom i avdelingen fra september og ut året, ble flere planlagte saker som var klargjort til arbeid på høsten ikke gjennomført. Våren brukes til å finne gode utvalg og planlegge aktiviteter i valgte saker. Sommer og høst er den tiden hvor kontrollene i hovedsak blir gjennomført.

Skatteoppkreverkontoret har fortsatt utfordringer med at en del valgte kontrollobjekter ikke er så samarbeidsvillige som dermed bidrar til forsinkelser og vanskeligjør gjennomføringen av kontrollene.

4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører

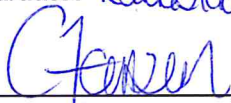
Rakkestad skatteoppkreverkontor har ikke samarbeidet med andre kontorer når det gjelder arbeidsgiverkontroll 2018. Det er blitt gjort muntlig avtale om samarbeid/opplæring i byggeplasskontroller med Sarpsborg kemnerkontor, for gjennomføring høsten 2018. Samarbeidet ble ikke startet siden kontrolløren ble sykmeldt.

4.6 Gjennomførte informasjons- og veiledningstiltak

Kontoret har i 2018 hatt direkte kontakt med flere opplysningspliktige for å veilede og informere om a-ordningen. Hvor mange og hvor mye tid som er brukt er vanskelig å tallfeste på grunn av varierende behov for informasjon og veiledning hver enkelt har hatt.

Det har blitt gjennomført kurs for regnskapsførere og revisorer i samarbeid med de andre skatteoppkreverne i Østfold.

Sted/dato: Rakkestad, 18.1.19

 Skatteoppkreverens signatur

Vedlegg: Årsregnskapet for 2018
                   Vedlegg til årsregnskapet

Årsregnskap for Rakkestad kommune for regnskapsåret 2018
Avlagt etter kontantprinsippet

Nivå 1	Valgt år	Forrige år
Likvider	96 056 349	58 567 181
Skyldig skattekreditorene	-35 270 430	-3 902 572
Skyldig andre	-44 001	-45 865
Innestående margin	-60 741 919	-54 618 744
Udisponert resultat	1	0
Sum	0	0
Arbeidsgiveravgift	-167 956 690	-154 792 835
Kildeskatt mv - 100% stat	-75 150	-1 560
Personlige skatteyttere	-674 399 149	-620 692 567
Tvangsmulkt	-543 240	-342 998
Upersonlige skatteyttere	-48 144 124	-34 024 918
Renter	-433 951	-332 669
Innfordring	243 950	100 918
Sum	-891 308 354	-810 086 629
Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	167 956 691	154 792 836
Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	210 036 742	182 683 783
Fordelt til Fylkeskommunen	44 089 901	41 133 658
Fordelt til Staten	258 927 552	236 820 140
Fordelt til kommunen	210 300 331	194 656 213
Krav som er ufordelt	-1	-1
Videresending plassering mellom kommuner	-2 862	0
Sum	891 308 354	810 086 629
Sum totalt	0	0

Årsregnskap -kommune - sammendrag

Side 1

Vedlegg til årsregnskapet for 2018

Årsregnskapet er avlagt etter kontantprinsippet. Årsregnskapet viser skatter og avgifter mv som er innbetalt i løpet av regnskapsåret.

Innbetalte skatter og avgifter mv er fordelt til kommunen, fylkeskommunen, folketrygden og staten (skattekreditorene), etter gjeldende fordelingstall.

Sumlinjene i årsregnskapet:

- **Likvider**

Likvidene i skatteregnskapet består av bankbeholdning for skatt og eventuelt kontantbeholdning.

- **Skyldig skattekreditorene**

Fordelingsoppgjøret til skattekreditorene for desember, står som gjeld i balansen pr. 31.12. Skatteoppkreveren skal utbetale fordelingsoppgjøret til skattekreditorene senest 10. januar.

Dersom dette er et positivt beløp, har skatteoppkreveren en fordring på skattekreditorene. Skattekreditorene skal innbetale dette beløpet til skatteoppkreveren senest 20. januar.

- **Skyldig andre**

Dette beløpet består av uidentifiserte og uplasserte innbetalinger, som ikke er fordelt til skattekreditorene pga mangelfull informasjon fra den som innbetaler.

- **Innestående margin**

Ved hvert periodiske oppgjør i inntektsåret og de seks første månedene i året etter inntektsåret skal det holdes tilbake en bestemt prosent av innbetalt forskuddstrekk og forskuddsskatt som margin. Marginen skal nyttes til oppgjør med skattytere som får til gode skatt ved avregning.

- **Udisponert resultat**

Dette skal være et lite beløp som skyldes øreavrunding i skatteregnskapssystemet.

- **Innbetalte skatter og avgifter, Renter, Innfordring**

Dette beløpet er innbetalt arbeidsgiveravgift, finansskatt, forskuddstrekk fratrukket marginavsetning, forskuddsskatt for personlige og upersonlige skattytere, restskatt og overskytende forskudd for personlige og upersonlige skattytere, kildeskatt, tvangmulkt samt renter og gebyrer.

- **Fordelt til skattekreditorene**

Dette er innbetalte skatter og avgifter, renter og gebyrer som er fordelt til skattekreditorene i henhold til gjeldende fordelingstall.

- **Krav som er ufordelt**

Dette skal være et lite beløp som skyldes øreavrunding i skatteregnskapssystemet.

- **Videresending plassering mellom kommuner**

Dette gjelder innbetalinger i mellomregning med andre kommuners skatteregnskap.

Vår dato
15. februar 2019

Din dato

800 80 000
skatteetaten.no

Din referanse

Org. nr:
974761076

Vår referanse
2019/5264573

Saksbehandler
Mette Schmidt
John Arne Jenssen
Telefon
951 10 907
970 70 217
Postadresse
Postboks 9200 Grønland
0134 OSLO

Kommunestyret i Rakkestad kommune
postmottak@rakkestad.kommune.no

Kontrollrapport 2018 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen for Rakkestad kommune

1. Generelt om faglig styring og kontroll av skatteoppkreveren

Skatteoppkreverens ansvar og myndighet følger av skattebetalingsloven og "Instruks for skatteoppkrevere" av 8. april 2014.

Skattekontoret har faglig ansvar og instruksjonsmyndighet overfor skatteoppkreverne. Det betyr at skattekontoret:

- plikter å yte veiledning og bistand i faglige spørsmål
- gjennom mål- og resultatstyring søker å legge til rette for best mulig resultater
- utfører kontroll av skatteoppkreveren

Grunnlaget for skattekontorets styring av skatteoppkreverne er "Instruks for skattekontorenes styring og oppfølging av skatteoppkreverne" av 1. januar 2014. Grunnlaget for skattekontorets kontroll av skatteoppkreverne er "Instruks for skattekontorenes kontroll av skatteoppkreverne" av 16. mai 2018.

Formålet med kontrollen er å avklare:

- om skatteoppkreveren har en tilfredsstillende intern kontroll for utførelsen av sine gjøremål
- om regnskapsføringen, rapporteringen og avleggelsen av årsrapport og årsregnskap er i samsvar med gjeldende regelverk
- om utførelsen av innkrevingsarbeidet og oppfølgingen av restansene er i samsvar med gjeldende regelverk
- om utførelsen av arbeidsgiverkontrollen er i samsvar med gjeldende regelverk

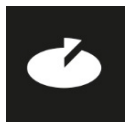
2. Om skatteoppkreverkontoret

Sum årsverk i henhold til skatteoppkreverens årsrapporter:

Antall årsverk 2018	Antall årsverk 2017	Antall årsverk 2016
1,9	1,9	1,9

Skatteoppkreveren opplyser i sin årsrapport at skatteoppkreverkontoret er sårbart med kun to ansatte, spesielt ved sykdom og ferieavvikling.

3. Måloppnåelse

Skatte- og avgiftsinngang

Skatteoppkreverens frist for avleggelse av årsregnskapet og årsrapporten er 20. januar 2019. Skattekontoret har mottatt disse innen fastsatt frist.

Årsregnskapet for Rakkestad kommune viser per 31. desember 2018 en skatte- og avgiftsinngang¹ til fordeling mellom skattekreditorene (etter fradrag for avsetning til margin) på kr 891 308 354 og utestående restanser² på kr 16 408 929. Ingen av de forannevnte restansene er berostilt.

Innkrevingsresultater

Tabellen viser innkrevingsresultatene per 31. desember 2018 for Rakkestad kommune.

	Resultatkrav 2018 (i %)	Innbetalt av sum krav 2018 (i %)	Innbetalt av sum krav 2017 (i %)	Innbetalt av sum krav for regionen 2018 (i %)
Restskatt personlige skattytere 2016	97,00	97,13	97,37	95,62
Forskuddstrekk 2017	100,00	99,89	100,00	99,96
Forskuddsskatt personlige skattytere 2017	99,50	99,59	99,70	99,30
Forskuddsskatt upersonlige skattytere 2017	100,00	99,89	100,00	99,96
Restskatt upersonlige skattytere 2016	99,50	99,79	99,84	98,05
Arbeidsgiveravgift 2017	99,90	99,80	99,93	99,85

Resultater for arbeidsgiverkontrollen

Resultater for skatteoppkreverkontoret per 31. desember 2018 viser følgende i henhold til skatteoppkreverens resultatrapportering:

Antall arbeidsgivere i kommunen/kontrollordningen	Minstekrav antall kontroller (5 % av arbeidsgiverne)	Antall utførte kontroller i 2018	Utført kontroll 2018 (i %)	Utført kontroll 2017 (i %)	Utført kontroll 2018 region (i %)
361	18	3	0,8	1,4	4,7

Arbeidsgiverkontrollen utføres ikke i et tilstrekkelig antall da det er utført 0,8 % kontroller mot et krav på 5 %.

4. Skattekontorets kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skattekontorets kontroll av skatteoppkreverne i regionen utføres i henhold til en årlig plan, hvor behovet for kontroll av områdene skatteregnskap, innkreving og arbeidsgiverkontroll vurderes overordnet for hver skatteoppkrever. Samtlige områder vil derfor nødvendigvis ikke bli kontrollert hvert år.

Skattekontoret har for 2018 gjennomført kontorkontroller av skatteoppkreverkontoret for området skatteregnskap.

Skattekontoret har for 2018 også gjennomført stedlig kontroll av skatteoppkreverkontoret for områdene skatteregnskap og innkreving avholdt 19. juni 2018. Rapport er sendt skatteoppkreveren 11. juli 2018. Skatteoppkreveren har gitt tilbakemelding på rapporten 30. august 2018.

¹ Sum innbetalt og fordelt til skattekreditorene

² Sum åpne (ubetalte) forfalte debetkrav

Skatteoppkreverens overordnede internkontroll

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, anser vi at skatteoppkreverens overordnede interne kontroll i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av årsregnskap

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, anser vi at regnskapsføringen, rapporteringen og avleggelsen av årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk og gir et riktig uttrykk for skatteinngangen i regnskapsåret.

Skatte- og avgiftsinnkreving

På grunnlag av kontrollene som skattekontoret har gjennomført, har vi gitt følgende pålegg:

- Betalingsavtaler – saksbehandling ved inngåtte betalingsavtaler. Samme pålegg ble også gitt for 2016. Skatteoppkreveren har tatt pålegget til etterretning.

Ut over gitte pålegg anser vi at regnskapsføringen, rapporteringen og avleggelsen av årsregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk og gir et riktig uttrykk for skatteinngangen i regnskapsåret.

Vennlig hilsen

Cathrine Sjong Bakken
seksjonssjef
Divisjon innkreving

Erik Lindberg

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

For fremtidige henvendelser til Skatteetaten om oppfølgingen av skatteoppkreverne, kan disse rettes til oppfolging-skatteoppkrever@skatteetaten.no for skatteregnskaps- og innkreivingsområdet og SKOstyringAGK@skatteetaten.no for arbeidsgiverkontrollområdet.

Kopi til:

- Skatteoppkreveren for Rakkestad kommune
- Kontrollutvalget for Rakkestad kommune
- Rådmann/administrasjonssjef for Rakkestad kommune
- Riksrevisjonen

Saksnr.: 2019/4490
Dokumentnr.: 3
Løpenr.: 51082/2019
Klassering: 510/128
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Rakkestad	Møtedato 29.05.2019	Utvalgssaksnr. 19/13
---	-------------------------------	--------------------------------

---

Eventuelt

Kontrollutvalgssekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

Saken legges frem uten innstilling

Rakkestad, 07.03.2019
Indre Østfold kontrollutvalgssekretariat IKS